

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-279
13.02.2015

Директору-розпоряднику Фонду
гарантування вкладів фізичних осіб

ВОРУШИЛІНУ К.М.

Шановний Костянтиніе Миколайовичу!

Надсилаємо адресований Вам **депутатський запит** народного депутата України Різаненка П.О., оголошений на засіданні Верховної Ради України 13 лютого 2015 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: на 3 арк. у 1 прим.

З повагою

В. ГРОЙСМАН

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Різаненко Павло Олександрович

01008, м. Київ, вул. Грушевського, буд. 5, тел.: (044) 303-97-15, ел. пошта: rizanenko.pavlo@rada.gov.ua

Вих. № 15/02/10-800

«10» лютого 2015 р.

Директору-розпоряднику Фонду
гарантування вкладів фізичних осіб
Ворушиліну К.М.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо вибору банків-агентів для
відшкодування гарантованих сум
вкладникам неплатоспроможних
банків за рахунок коштів Фонду
гарантування вкладів фізичних осіб

Шановний Костянтиніе Миколайовичу!

На сьогодні в умовах поглиблення кризових явищ в економіці України продовжується падіння рівня ліквідності та платоспроможності банківського сектору, яке призводить до банкрутства банківських установ та втрату довіри до банківської системи в цілому як з боку вкладників, так і з боку інвесторів. Так, тільки в 2014 році кількість банків, визнаних Національним банком України неплатоспроможними, перевищила 30. Банкрутство банківських установ спричиняє «ланцюгову реакцію» взаємних неплатежів, що ставить під загрозу існування усієї банківської системи.

За таких обставин, з метою забезпечення своєчасного виконання Фондом гарантування вкладів фізичних осіб (надалі – Фонд) перед вкладниками гарантій за вкладами відповідно до вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», на державному рівні в 2014 році були створені додаткові механізми поповнення фінансових ресурсів Фонду за рахунок кредитів Національного банку України та коштів державного бюджету.

Нормативно-правовими актами Фонду передбачена можливість здійснення виплат вкладникам гарантованих сум відшкодування за вкладами із

залученням банків-агентів, відбір яких щорічно проводиться Фондом на підставі «Положення про порядок визначення банків-агентів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» (затверджене Рішенням виконавчої дирекції ФГВФО 12.07.2012р., №6, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 04.09.2012р. за №1494/21806) (надалі – Положення). Даним Положенням встановлені критерії та вимоги до банків-агентів, а також передбачене, крім іншого, зобов'язання Фонду щомісячно здійснювати аналіз діяльності зазначених банків на предмет їх відповідності встановленим вимогам.

За даними інформаційних матеріалів щодо діяльності Фонду, опублікованих на офіційному сайті www.fg.gov.ua, серед банків, які у 2014 році та на початку 2015 року здійснювали виплати вкладникам неплатоспроможних банків, є банки КБ «СТАНДАРТ» (здійснював виплати вкладникам ПАТ «Банк ЗОЛОТІ ВОРОТА»), АБ РАДАБАНК (виплати вкладникам КБ «АКСІОМА»), БАНК ВОСТОК (виплати вкладникам ПАТ КБ «ПОРТО-ФРАНКО»), БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ (виплати вкладникам АКТАБАНК, КБ «Експобанк»), які належать до IV групи за розміром активів за даними НБУ, що не відповідає вимогам до банків-агентів, встановлених Положенням.

Крім того, серед банків-агентів Фонду є банки, котрі неодноразово в засобах масової інформації звинувачувалися у причетності до бізнесу «сім'ї» Януковича та його оточення (наприклад, ФІДОБАНК), а також банки, замішані в публічних скандалах та звинуваченнях про причетність до діяльності конвертаційних центрів (КБ «СТАНДАРТ»).

Окремої уваги заслуговує ситуація з банком-агентом Фонду АТ «ІМЕКСБАНК», який 26 січня 2015р. Національним банком України було віднесено до категорії неплатоспроможних.

Згідно прес-релізу НБУ від 27.01.2014р. АТ «ІМЕКСБАНК» із серпня 2014 року мав ознаки погіршення стану ліквідності та несвоєчасно виконував зобов'язання перед клієнтами. Проте, за офіційною інформацією Фонду, у червні-вересні 2014р. Фондом було прийняте рішення щодо здійснення через даний банк виплат гарантованих сум вкладникам КБ «ІНТЕРБАНК», а у серпні 2014 року – вкладникам АТ «ФІНРОСТБАНК».

Таким чином, кошти Фонду для відшкодування гарантованих сум вкладникам банків «ІНТЕРБАНК» та «ФІНРОСТБАНК» опинилися в потенційно проблемному банку.

З огляду на вищевикладене, виникає питання щодо об'єктивності та неупередженості в процесі вибору банків для здійснення виплат коштів у кожному конкретному випадку. За таких обставин кошти Фонду можуть виступати як скрита короткострокова підтримка ліквідності окремих банків, які можуть в цей час мати фінансові проблеми.

Такі факти підривають довіру до системи гарантування виплат вкладникам та ефективного використання коштів Фонду, у тому числі запозичених за рахунок кредитів НБУ та бюджетного фінансування.

В умовах зниження рівня ліквідності банківської системи вкрай важливим є встановлення жорсткого контролю за відбором банків-агентів та забезпеченням своєчасних і повних виплат вкладникам гарантованих

сум, а також недопущення випадків нецільового використання коштів Фонду.

Враховуючи вищевикладене, керуючись ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України», ст. 224, ст. 225 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» звертаюсь до Вас з вимогою:

1. Вжити заходів щодо усунення порушень та недопущення в подальшому виплати гарантованих сум вкладникам неплатоспроможних банків через банки, які не відповідають вимогам «Положення про порядок визначення банків-агентів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» (затверджене Рішенням виконавчої дирекції ФГВФО 12.07.2012р., №6, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 04.09.2012р. за №1494/21806), а також через банки, які на сьогодні мають проблеми з ліквідністю.

2. Підвищити якість моніторингу, вимоги, а також посилити контроль за діяльністю банків-агентів Фонду з метою захисту інтересів вкладників та збереження коштів Фонду.

3. Надати наступну інформацію:

1) Затверджений перелік банків-агентів, відібраних Фондом для здійснення виплат вкладникам неплатоспроможних банків станом на дату отримання запиту.

2) Повідомити про підстави вибору Фондом банків IV групи за розміром активів (зокрема: КБ «СТАНДАРТ», АБ РАДАБАНК, Банк «Восток», Банк Михайлівський) для виплат вкладникам неплатоспроможних банків у 2014-2015р.р.

3) Яким чином Фонд здійснює перевірку банків-агентів перед прийняттям рішення про початок виплат через зазначені банки гарантованих сум відшкодування вкладникам, у тому числі на предмет наявності інформації про реальних власників зазначених банків?

4) На яких підставах було прийняте рішення Фонду про здійснення виплат гарантованих сум вкладникам неплатоспроможних банків протягом червня-вересня 2014р. через АТ «ІМЕКСБАНК» з урахуванням інформації Національного банку України про наявність ознак погіршення стану ліквідності та несвоєчасно виконання зобов'язань перед клієнтами з серпня 2014 року?

З повагою,
Народний депутат України

Різаненко П.О. (посв. № 301)